

Napísal

Streda, 31. január 2018 14:37 - Posledná úprava Štvrtok, 01. február 2018 07:59

Aké sú typy a subtypy chrípkových vírusov?

Chrípkové ochorenia spôsobujú vírusy chrípky. Kým vírusy chrípky typu B a C vyvolávajú infekcie len u človeka, vírusy chrípky A boli izolované aj z rôznych zvierat, najmä vtákov. Podľa zloženia a kombinácie povrchových častí vírusov sa rozlišujú rôzne subtypy vírusov. Izolovaný kmeň vírusu chrípky sa označuje názvom, ktorý obsahuje typ, subtyp, miesto, poradie a rok izolácie. Vírusy chrípky B sa označujú bez subtypového kódu. Cirkulácia vírusov chrípky sa sleduje na celom svete počas celého roka a podľa toho Svetová zdravotnícka organizácia určuje, ktoré vírusy budú v očkovacích látkach obsiahnuté. **V Slovenskej republike prevládal od roku 2009 vírus chrípky typu A/H1N1/pdm09, v tejto chrípkovej sezóne zatiaľ prevláda vírus chrípky typu B/Phuket/3073/2013-like virus.**

Mráz vírusy chrípky nezničí

Vírusy chrípky dobre prežívajú v mrazivom zimnom počasí. Ide o kvapôčkovú infekciu prenášanú kontaminovaným vzduchom. V suchom vzduchu majú kvapôčky tendenciu rozbíjať sa na menšie, tak zostávajú vo vzduchu dlhšie. Naopak v teple sú väčšie, ťažšie a hneď spadnú na zem. Okrem toho v zime sa v snahe šetriť teplo sťahujú cievy najmä na sliznici dýchacích ciest, čo prispieva k ľahšiemu prieniku vírusov do organizmu.

Situácia vo výskyte chrípky v Európe

Aktivita chrípky sa (k 4. kalendárnemu týždňu 2018) zvyšuje vo väčšine európskych krajín. **Z vírusov chrípky sa v Európe najčastejšie vyskytuje vírus chrípky typu B.**

Ochráni očkovanie proti chrípke?

Najúčinnejšou prevenciou proti chrípke a aj závažnému priebehu chrípkových ochorení je očkovanie. V očkovacej látke proti chrípke sa nachádzajú tie vírusy chrípky, o ktorých sa predpokladá, že budú cirkulovať v danej chrípkovej sezóne. **Na chrípkovú sezónu 2017/2018 boli pre krajiny severnej pologule odporúčané očkovacie látky proti chrípke s obsahom**

vírusov chrípky typu: A(H1N1)pdm09, A(H3N2)/Hong Kong/2014 a B/Brisbane/60/2008.

Očkovanie proti chrípke je v Slovenskej republike najvhodnejšie vykonať v priebehu októbra až novembra, aby sa stihli včas vytvoriť protilátky. Dostatočná ochranná hladina protilátok, ktoré sa vytvárajú postupne, sa dosahuje za 10 - 14 dní po očkovaní a pretrváva 6 až 12 mesiacov. Očkovať je možné aj neskôr, dokonca aj počas epidémie chrípky. Vtedy je však riziko, že očkovaná osoba ochorie skôr, než si stihne vytvoriť ochrannú hladinu protilátok. Je dôležité, aby možnosť očkovania využili najmä osoby v najvyššom riziku nákazy. Odporúča sa napríklad osobám - bez ohľadu na vek - dispenzarizovaným so závažnými chronickými ochoreniami dýchacích ciest, srdcovo-cievneho aparátu, metabolickými, obličkovými ochoreniami, poruchami imunity, 59- ročným a starším a zdravotníckym pracovníkom.

V Slovenskej republike bol „ austrálsky typ chrípky“, vírus A/HongKong/4801/2014/H3N2)-like vírus od začiatku chrípkovej sezóny 2017/2018 zatiaľ potvrdený len raz – v 47. kalendárnom týždni.

V letných mesiacoch roku 2017, v období typickom pre epidémiu chrípky na južnej pologuli, postihla Austráliu explozívna epidémia chrípky vyvolaná vírusom chrípky typu

A/HongKong/4801/2014/H3N2)-like virus.

Tento vírus sa vyznačuje tým, že vyvoláva ochorenia a úmrtia najmä starších osôb. Majú oslabený imunitný systém, predpokladá sa preto u nich riziko komplikovaného priebehu chrípkových ochorení, v Austrálii zaznamenali vo vekovej skupine osôb starších ako 65 rokov viac ako 90 % úmrtí na chrípku. Vo všeobecnosti tam v chrípkovej sezóne 2017 zaznamenali najvyšší počet chrípkových ochorení od pandémie chrípky v roku 2009. Vtedy ju vyvolal vírus chrípky typu

A/H1N1/pdm09.

Aktuálne informácie o výskyte akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení a o výsledkoch vyšetrení vzoriek uverejňuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky každý piatok na svojej webovej stránke – www.uvzsrf.sk